

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 decembrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Dima Oleg și avocatul Constantinov Victor în numele inculpatului Andrițchi Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Andrițchi Gheorghe Vasile, născut la 10 aprilie 1988, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.L.Damian 80,

și

Dima Oleg Ion, născut la 28 octombrie 1986, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.N.Titulescu 1, ap.134.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 31.10.2012 - 23.03.2015;
2. Instanța de apel: 01.09.2015 - 23.12.2015;
3. Instanța de recurs: 13.10.2016 - 06.12.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 23 martie 2015, Andrițchi Gheorghe a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Dima Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(4) lit.d) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic.

În temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 3 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Dima Oleg, în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a procurat substanța psihotropă - amfetamina, pe care ilegal a păstrat-o și transportat-o la domiciliul său din str.Titulescu 1, ap.134, mun.Chișinău. În data de 11 iulie 2012, aflându-se pe adresa menționată, o parte din substanța psihotropă a consumat-o prin inhalare nazală. Ulterior, la ora 17.30, pe str.Cuza Vodă, mun.Chișinău, în apropiere de restaurantul „Andy’s Pizza”, de către colaboratorii de poliție ai DA al DGSO DP MAI, în procesul efectuării actelor de constatare, la Dima Oleg a fost depistată și ridicată o folie de staniol în care se afla o substanță sub formă de praf și bulgărași de culoare galbenă, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.2702 din 13.07.2012, reprezintă amfetamină, cu masa de 13,09 grame, ce constituie proporții

deosebit de mari.

2.1. Potrivit rechizitoriului Andrițchi Gheorghe se învinuiește în faptul că, la începutul lunii iulie 2012, în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a procurat, păstrat, expediat și transportat substanța psihotropă - amfetamină în proporții deosebit de mari, cu scopul înstrăinării persoanelor consumatoare de droguri, și anume la 11 iulie 2012, ora 11.00, la telefonul său mobil cu numărul 069068957, a fost contactat de la telefonul mobil cu numărul 079330687 de către Dima Oleg, fiind stabilită o întâlnire pe str.Doina, mun.Chișinău, pentru înstrăinarea substanței psihotrope menționată. Ulterior, la ora 12.00, Andritchi Gheorghe urmărind scopul înstrăinării ilegale a substanțelor psihotrope în proporții deosebit de mari, aflându-se pe str.Doina, mun.Chișinău, contra sumei de 4000 de lei, i-a transmis lui Dima Oleg o folie de staniol în care se afla o substanță sub formă de praf și bulgărași de culoare galbenă, care în aceeași zi a fost depistată și ridicată de la ultimul de către colaboratorii de poliție ai DA al DGSO DP MAI, la intersecția străzilor Cuza Vodă și Grenoble din mun.Chișinău. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.2702 din 13.07.2012, s-a stabilit că substanța sub formă de praf și bulgărași aflată în folia de staniol reprezintă amfetamină, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa de 13,09 grame, ce constituie proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Gh.Andrițchi și O.Dima să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, la cîte 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, în penitenciar de tip semiînchis, invocînd că instanța a apreciat arbitrar probele administrate de organul de urmărire penală; - instanța eronat a recalificat acțiunile lui O.Dima din prevederile art.217¹ alin.(4) lit.d) în cele ale art.217 alin.(4) lit.d) Cod penal și neîntemeiat l-a achitat pe Gh.Andrițchi, deoarece au fost prezentate probe pertinente și concludente prin care se confirmă faptul că dînsul a realizat lui O.Dima amfetamia depistată și ridicată de la acesta din urmă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care O.Dima și Gh.Andrițchi au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, la cîte 8 ani închisoare fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita activități farmaceutice pe un termen de 3 ani fiecare, cu executarea pedepselor în penitenciar de tip închis.

Instanța de apel a indicat că prima instanță eronat a conchis că Gh.Andrițchi urmează a fi achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, iar acțiunile lui O.Dima urmează a fi recalificate în cele prevăzute de art.217 alin.(4) lit.d) Cod penal.

Astfel, instanța de apel, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărîre, prin care a stabilit că acțiunile inculpaților Gh.Andrițchi și O.Dima se încadrează în infracțiunea prevăzută de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal – procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea substanțelor psihotrope în proporții deosebit de mari, săvîrșite în scop de înstrăinare.

Contrar, instanța de apel a constatat că, prin rechizitoriu inculpatului Andrițchi Gheorghe i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, că în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a procurat, păstrat, expediat și transportat substanța psihotropă - amfetamină în proporții deosebit de mari, cu

scopul înstrăinării persoanelor consumatoare de droguri, și anume la 11 iulie 2012, ora 11.00, la telefonul său mobil cu numărul 069068957, a fost contactat de la telefonul mobil cu numărul 079330687 de către Dima Oleg, fiind stabilită o întâlnire pe str.Doina, mun.Chișinău, pentru înstrăinarea substanței psihotrope menționată. Ulterior, la ora 12.00, Andrițchi Gheorghe urmărind scopul înstrăinării ilegale a substanțelor psihotrope în proporții deosebit de mari, aflându-se pe str.Doina, mun.Chișinău, contra sumei de 4000 de lei, i-a transmis lui Dima Oleg o folie de staniol în care se afla o substanță sub formă de praf și bulgărași de culoare galbenă, care în aceeași zi a fost depistată și ridicată de la ultimul de către colaboratorii de poliție ai DA al DGSO DP MAI, la intersecția străzilor Cuza Vodă și Grenoble din mun.Chișinău. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.2702 din 13.07.2012, s-a stabilit că substanța sub formă de praf și bulgărași aflată în folia de staniol reprezintă amfetamină, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, cu masa de 13,09 grame, ce constituie proporții deosebit de mari.

La fel, prin rechizitoriu inculpatului Dima Oleg i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, și anume procurarea, păstrarea, expedierea și transportarea substanței psihotropă - amfetamină în proporții deosebit de mari, cu scopul înstrăinării, în circumstanțele în care, la data de 11.07.2012, ora 12.00, urmărind scopul procurării ilegale a substanțelor psihotrope, aflându-se pe str.Doina, mun.Chișinău, a procurat de la Andrițchi Gheorghe, contra sumei de 4000 lei, substanța psihotropă – amfetamină, pe care ilegal a păstrat-o și transportat-o la domiciliul său din str.Titulescu 1, ap.134, mun.Chișinău. Aflându-se pe adresa dată, o parte din substanța psihotropă a consumat-o el, iar o parte i-a distribuit-o lui Vrabie Andrei, care a întrebuințat-o prin inhalare nazală. Ulterior, la ora 17.30, pe str.Cuza Vodă, mun.Chișinău, în apropiere de restaurantul „Andy’s Pizza”, de către lucrătorii de poliție ai DA al DGSO DP MAI, în procesul efectuării actelor de constatare, la Dima Oleg a fost depistată și ridicată o folie de staniol în care se afla o substanță sub formă de praf și bulgărași de culoare galbenă. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.2702 din 13.07.2012, s-a stabilit că substanța sub formă de praf și bulgărași reprezintă amfetamină, cu masa de 13,09 grame ce constituie proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a indicat că vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile inculpatului O.Dima, ale martorilor V.Veveriță, A.Bolocan, V.Brînașter, I.Sîrbu, A.Vrabie; procesele-verbale de confruntare dintre martorul V.Veveriță și A.Vrabie și dintre O.Dima și Gh.Andrițchi, privind actele de constatare din 11.07.2012, de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 13.08.2012, de examinare a obiectului din 23.07.2012; copiile proceselor-verbale cu privire la contravenții din 11.07.2012 în privința lui O.Dima și A.Vrabie și al examinărilor medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr.9952 și 9953 din 11.07.2012; corpul delict - 13,09 gr. de substanță narcotică – amfetamină; raportul de constatare tehnico-științifică nr.2702 din 13.07.2012.

Reținând probele indicate *supra*, instanța de apel a concluzionat că acestea cert indică la comiterea de către inculpați a acțiunilor imputate.

În context, instanța de apel a precizat că pentru calificarea faptelor prejudiciabile ale lui Gh.Andrițchi ca fiind anume infracțiune de circulație ilegală a substanțelor psihotrope în scop de înstrăinare, nu este necesară întrunirea cumulativă a tuturor modalităților de realizare a laturii obiective a infracțiunii incriminate, fiind suficientă întrunirea cel puțin a unei modalități: procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, cu condiția ca scopul urmărit să fie de înstrăinare a substanțelor psihotrope.

În privința inculpatului O.Dima, care nu a recunoscut că procurarea, păstrarea,

transportarea substanței psihotrope – amfetamina, în proporții deosebit de mari a fost în scopul înstrăinării, instanța de apel a învederat că probele administrate dovedesc cu certitudine că substanța psihotropă – amfetamina, procurată la 11.07.2012 de la Gh.Andrițchi, a fost consumată la domiciliul lui O.Dima, împreună cu A.Vrabie, precizînd concomitent că, termenul de „înstrăinare”, reprezintă orice acțiune de vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, darea cu împrumut etc, care poate urmări atît un scop pecuniar, cît și gratuit.

Prin urmare, ținînd cont de prevederile art.6, 7, 61, 75-77 Cod penal, de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, de persoana celor vinovați, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, instanța de apel a considerat că pedeapsa echitabilă pentru fapta săvîrșită, în măsură să-și atingă scopul, este închisoara, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita activități farmaceutice, cu executarea pedepselor în penitenciar de tip închis.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar:

- avocatul R.Medeleanu în numele inculpatului O.Dima care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a apreciat arbitrar probele administrate; - a emis o hotărîre de condamnare bazată exclusiv pe probele cercetate de prima instanță, care a constatat că fapta comisă de O.Dima se încadrează în prevederile art.217 alin.(4) lit.d) Cod penal; - nu a audiat în cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel inculpatul și martorii; - vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate nu este dovedită; - nu sînt întrunite elementele infracțiunii; - partea acuzării nu a prezentat probe care să dovedească existența semnelor obligatoriu al laturii subiective; - scopul de înstrăinare a substanțelor psihotrope; - hotărîrea instanței de apel în partea condamnării lui O.Dima se bazează doar pe presupuneri; - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- avocatul V.Constantinov în numele inculpatului Gh.Andrițchi care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt care a influențat soluția pronunțată; - a apreciat arbitrar și eronat probele administrate; - a pronunțat o hotărîre de condamnare a inculpatului bazată exclusiv pe probele cercetate de prima instanță, care l-a achitat; - nu a audiat în cadrul examinării cauzei penale în ordine de apel martorii; - la baza hotărîrii de condamnare au fost puse declarațiile martorului protejat - O.Dima, probe obținute în urma efectuării acțiunilor speciale de investigație și declarațiile martorilor - colaboratori operativi, care au ridicat substanța psihotropă de la O.Dima și au documentat cazul respectiv, precum și un document al MAI, care nu a fost obiectul cercetării în prima instanță; - vinovăția lui Gh.Andrițchi în comiterea infracțiunii incriminate nu este dovedită.

6. Judecînd recursurile în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia expusă în referința procurorului, prin care se solicită respingerea recursurilor, Colegiul penal consideră că recursurile ordinare urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin. (1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În conformitate cu prevederile art.414, 415, 417 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror noi probe prezentate instanței de apel, sau să cerceteze suplimentar probele deja administrate de instanța de fond și în decizie să expună temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea sau respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral, atît în fapt, cît și în drept, de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărîrii primei instanțe. În baza apelului se face o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se probele din dosar, utilizîndu-se și posibilitatea administrării de noi probe.

În cazul examinat, instanța de apel, casînd sentința în privința lui Gh.Andrițchi și O.Dima a pus la bază o altă apreciere a probelor, decît cea dată de către prima instanță și în special declarațiile inculpatului O.Dima, ale martorilor V.Veveriță, A.Bolocan, V.Brînășter, I.Sîrbu, A.Vrabie, cît și probelor scrise, enumerate la pct.4 al prezentei decizii, ajungînd la concluzia că fapta comisă de inculpați întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal.

Calificînd fapta lui Gh.Andrițchi și O.Dima în baza acestei norme penale, instanța de apel urma ca, în conformitate cu prevederile art.394 și 417 Cod de procedură penală, deoarece s-a rejudecat cauza după regula primei instanțe, să constate fapta săvîrșită de către Gh.Andrițchi și O.Dima, respectiv, probele pe care se întemeiază concluziile instanței și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

Însă, din conținutul deciziei rezultă că o astfel de constatare și întocmire a deciziei nu s-a efectuat. Rejudecînd cauza și pronunțînd o nouă hotărîre în privința inculpaților, instanța de apel a indicat în hotărîrea sa că, *„prin rechizitoriu inculpatului Andrițchi Gheorghe i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, că în circumstanțe necunoscute de organul de urmărire penală, a procurat, păstrat, expediat și transportat substanța psihotropă - amfetamină în proporții deosebit de mari, cu scopul înstrăinării”* *„prin rechizitoriu inculpatului Dima Oleg i se incriminează comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(4) lit.d) Cod penal, și anume procurarea, păstrarea, expedierea și transportarea substanței psihotropă - amfetamină în proporții deosebit de mari, cu scopul înstrăinării”*.

Totodată, potrivit art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, judecînd apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În temeiul normelor sus-citate, Colegiul penal constată că instanța de apel a pus la baza hotărîrii sale probele administrate și cercetate de prima instanță, care a pronunțat o sentință de achitare în privința lui Gh.Andrițchi și de condamnare în privința lui O.Dima, însă recalificîndu-i acțiunile acestuia în prevederile art.217 alin.(4) lit.d) Cod penal.

Instanța de apel nu a audiat repetat inculpații și martorii care figurează în cauza penală și pe a căror declarații, inclusiv s-a bazat instanța pronunțînd o decizie de condamnare. Procedînd în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414, 415 alin.(2¹), art.417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre neîntemeiată și nemotivată.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, avînd în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Medeleanu Roman în numele inculpatului Dima Oleg și avocatul Constantinov Victor în numele inculpatului Andrițchi Gheorghe, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Andrițchi Gheorghe și Dima Oleg și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 23 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun